

Patricia Scanlan

Het fotoboek

Proloog

Hij voelde de warmte van de zon op zijn huid en een levendige herinnering flitste door zijn hoofd: dat hij met zijn broer op een goudkleurig, stekelig stoppelveld lag, de geur van pasgemaaid gras dreef zijn neus in, in de verte stierf het gedreun van de tractor weg die zijn keurig ingepakte balen naar de nabijgelegen boerderij versleepte.

De adrenaline sloeg door hem heen, hij wendde zijn gezicht naar de blauwe uitgestrektheid van de hemel, reikte hoger en hoger, elke spier, gewrichtsband en vezel protesteerde terwijl hij zich uitrekte om bij zijn doel te kunnen komen. Hij kromde zijn handen om het harde leer van de bal en Jeff voelde een golf van emoties, triomf, vreugde en zo'n diepe voldoening dat niets ter wereld daaraan kon tippen. Elk pijnlijk bot, elke seconde van de afmattende uitputting van het straffe trainingsregime dat hij volgde, dit moment was het allemaal waard.

Het gebrul van de menigte tilde hem nog hoger op. De glanzende, rode gezichten van de mannen over wie hij heen scheerde waren vlekken in het felle zonlicht. Als Valerie dit eens kon zien, dacht hij met een korte steek van spijt terwijl hij met zijn handen zijn prijs omklemde en het gunstigste traject richting doelopening inschatte. Maar Valerie hield niet van football. Ze had er een hekel aan als hij ging trainen. Die tijd zou hij bij haar en hun dochttertje moeten zijn, zou ze zeggen. Hij vond het verschrikkelijk dat hij zich door haar zo schuldig voelde over zijn passie. Dat zwakte dit soort mooie momenten af. Hij maakte een draai voor de afdaling, zette een elleboog in de schouder van degene die hem dekte en de bal van hem probeerde af te pakken, baande zich een weg als opmaat voor zijn aanval op het doel.

De pijn kwam hard aan, nam hem in de bankschroef, perste de lucht uit zijn longen en dwong hem op zijn knieën. Het gebrul van de menigte

stierf weg. Verbazing en shock deden hem wankelen. Hij stortte neer op de grond en zag nog even de blauwe lucht voordat de duisternis hem insloot.

En toen, het leek alsof er slechts een ogenblik was verstreken, opende hij zijn ogen, een schittering baadde hem in een zacht licht en hij voelde zich wonderbaarlijk goed. Goddank, dacht Jeff opgelucht. Hij voelde zich zo goed, zo fit, zo... zo... perfect. Misschien had hij zich die korte, schokkende pijnscheut ingebeeld. Of misschien was hij in het ziekenhuis en hadden ze hem een injectie gegeven. Dat moest het wel zijn. Hij herinnerde zich niet dat hij daar was aangekomen, herinnerde zich niet dat hij in een ambulance had gelegen. Hij was vast als een nachtkars uitgegaan.

Hadden ze de wedstrijd gewonnen? Hij had dat doelpunt zo graag willen maken; het zou een schoonheid zijn geweest, een van zijn beste, mijmerde hij, terwijl hij zich volkomen ontspannen voelde. Wat ze hem ook hadden toegediend, het werkte als een tierelier. Het licht kwam dichterbij en hij zette grote ogen op...

Alles zou helemaal goed komen, zo wist Jeff toen hij zijn dierbare grootmoeder herkende, die naar hem toe kwam en naar hem glimlachte toen hij haar uitgestoken hand vastgreep.

Briony McAllister voelde de heerlijke warmte van de mediterrane zon op haar opgeheven gezicht terwijl ze mijmerde over de kobaltblauwe hemel boven haar. Ze voelde de spanning uit haar lichaam wegvloeien, oplossen in de lichtgroene, geruite plaid waarop ze lag. Kleine katoenen plukjes wolken dreven boven de kartelige pieken van de noordelijke bergketens en een bries fluisterde door de naaldbomen.

Naast haar ging haar vier jaar oude dochtertje Katie helemaal op in het vlechten van het haar van haar Moxie Girlz-pop. Het was een zondagmiddag in september en een doezelige, vredige atmosfeer verspreidde zich over het Parque Princesa Diana, een mooi park aan de Costa del Sol. In plaats van naar het strand had Katie liever daarnaartoe gewild, aangetrokken als ze werd door de schommels en de bescheiden speelplaats. Goddank speelde ze nu tevreden met haar poppen, nadat ze twintig minuten gelukkig op de schommel heen en weer had gezeild. En Briony vond het heerlijk om soezerig in de latemiddagzon te liggen met haar roman vlak naast zich.

Er waren geen toeristen in Riviera, een klein plaatsje aan de Spaanse zuidkust. Die waren al lang teruggekeerd naar hun werk en hun leven van alledag, hun vakantie aan de Costa nog slechts een zomerse droom. Waar ooit oudere echtparen en gepensioneerde expats de vele restaurants en cafés zouden hebben bevolkt, had de recessie er wel voor gezorgd dat de Costa del Sol na een jarenlange uitbundige bloei was gedecimeerd. Briony kende de gevolgen van de economische instorting maar al te goed. Zij had ook weer achter haar bureau moeten zitten om de duizend-en-een vragen af te handelen die je als beheerder in een drukke privékliniek op je af kreeg. Maar het leven zoals zij dat kende veranderde drastisch op de dag, nu twee maanden geleden, dat de

eigenaars van de Olympus Sports-kliniek het personeel bij elkaar hadden geroepen en hun hadden meegedeeld dat wegens het huidige economische klimaat en de teruglopende patiëntenaantallen gedwongen ontslagen noodzakelijk waren.

Nog voordat zij aan de beurt was voor het gesprek met Personeelszaken wist Briony al dat zij een van degenen was die 'ze zouden moeten laten gaan'. Ze was het laatst op de afdeling binnengekomen, nadat ze het jaar daarvoor een vergelijkbare baan in een groot academisch ziekenhuis had opgezegd om dichterbij huis en dichterbij de buurt van haar dochters crèche te gaan werken.

Briony zuchtte en veegde een mug weg die werd aangetrokken door haar lichtgebruinde huid. Door alle salarisverlagingen die ze in de afgelopen paar jaar had meegemaakt hadden de onbetaalbare crèchekosten het grootste deel van wat daarvan overbleef opgeslokt. En nu ze was ontslagen, waren zij en haar man Finn met haar werkloosheidsuitkering niet veel slechter af, zeker nu de kinderopvangkosten waren weggevallen. Na veel heen-en-weergepraat hadden ze besloten dat Briony het komende jaar huismoeder zou zijn, totdat Katie naar school ging.

Ze vond het lastig zich aan haar nieuwe omstandigheden aan te passen. Het was vreemd om 's ochtends vroeg niet te hoeven opstaan, haar dochter wakker te maken en aan te kleden om haar vervolgens bij de crèche af te leveren en de andere, net zo gestreste, slaperig uit hun ogen kijkende ouders die ze daar had leren kennen te groeten. En daarna bumper aan bumper in het forenzenverkeer naar haar werk, hopen dat ze een parkeerplaatsje kon bemachtigen en niet als laatste binnenkwam, terwijl ze haar hoofd boog alsof ze een ondeugend schoolmeisje was en geen zelfverzekerde carrièrevrouw en werkende moeder van in de dertig. Ze was nog steeds een 'werkende' moeder, dacht ze verdedigend, terwijl ze zich in de afgelopen paar weken had gerealiseerd hoe irritant die term was voor moeders die ervoor konden kiezen om thuis te blijven en zelf hun kinderen op te voeden.

Waarom voelde ze zich dan elke ochtend toch schuldig, als zij en Katie lekker in bed lagen terwijl Finn naar zijn werk was vertrokken? Het was zo luxe om ontspannen te ontbijten en boeiende gesprekken met

haar vierjarige te voeren. Ze had al zo veel van de ontwikkeling van haar kind gemist. Toen ze in de kliniek werkte, werd de tijd die ze samen hadden, nadat Briony haar 's avonds van de crèche had gehaald, bedorven door akelige woede-uitbarstingen en gekibbel over bad- en bedtijd, waar ze beiden uitgeput van raakten omdat ze zo vroeg waren opgestaan. Het was nu allemaal zo anders, zo léúk! Maar dit zou ongetwijfeld ook veranderen. Het was nog allemaal heel nieuw en anders. Ze had het gevoel dat ze van het echte leven spijbelde.

Ze zou het onderste uit de kan halen van deze onverwachte meevaller. Dit zou haar tussenjaar worden, besloot Briony. Die gedwongen werkloosheid zou haar er niet onder krijgen. Ze zou zichzelf niet toestaan zich schuldig te voelen omdat ze niet bijdroeg aan het gezinsinkomen of geld van de overheid aannam. Ze had week in, week uit keihard gewerkt en haar sociale premies betaald, die juist voor dit soort onvoorziene dingen bedoeld waren.

Wat hadden zij en haar collega's zich niet bitter beklaagd over hoe monsterlijk de vorige regering was omgegaan met de economie en over de mentaliteit om deeltjes te sluiten die zich over elk niveau van de maatschappij had verspreid, van onder tot boven, de hebzucht van bankiers, politici, projectontwikkelaars en de zogenoemde 'gouden cirkel'. Ook de onachtzaamheid en incompetentie van de zogeheten regulerende overheid hadden het land in een bankroet gestort en Briony en Katies generatie, evenals de generaties daarna, zouden een enorme schuldenlast met zich meetersen. Maar klagen hielp niet veel. De gewone mensen moesten de klappen opvangen terwijl de verantwoordelijke mensen nog steeds in hun grote huizen woonden, vakantie vierden in de zon en schandalig uitpakten voor uitbundige trouwerijen op kosten van de belastingbetaler. Tijdens elke pauze werden er weer verhitte discussies gevoerd over een volgende onthulling van bedrog of een nieuwe bezuinigingsronde die was voorgesteld. Dan werden Briony en haar vriendinnen wanhopig over hoe ze het in de toekomst moesten rooien en maakten ze zich zorgen over wat hun kinderen te wachten stond.

Ze had er niet om gevraagd om ontslagen te worden. Ze had dolgraag willen blijven werken, hoewel dat, nu ze erop terugkeek, ten koste ging

van de relatie met haar dochter. Maar het oude gezegde 'Als er een deur dichtgaat, gaat er ergens anders weer eentje open' klopte. Alles hing af van hoe je naar de dingen keek.

Deze tijd was haar gegeven, zodat zij en Katie hun band konden versterken, en zo zou ze dat opvatten. Ze had geen geld meer voor de luxe dingen des levens; uit eten gaan was verleden tijd voor hen, terwijl ze vroeger drie of vier keer per week buiten de deur gingen eten en daar geen seconde over nadachten. Zelfs als ze een boek, een glossy tijdschrift of make-up wilde kopen, moest ze bij zichzelf nagaan: heb ik dit wel echt nodig? Terwijl ze het vroeger gedachteloos in haar supermarktkarretje zou hebben gegooid. Ze had met tegenzin haar Ford Focus verkocht, had haar best gedaan niet in huilen uit te barsten toen ze hem door de straat zag wegrijden, en daarmee ook het bevoorrechte leven dat ze zo vanzelfsprekend had gevonden.

Maar het goeie ervan, bedacht Briony, was dat ze geen tijdgebrek meer had. De tredmolen van haar leven was langzamer gaan draaien en ze had het gevoel dat jaren van stress en spanning, waarmee haar leven als vrouw en moeder in combinatie met een baan buitenshuis gepaard ging, langzaam van haar af gleden.

Zo liggend in de zonneschijn voelde Briony de knoop die in haar maag had gezeten sinds ze haar kantoor vaarwel had gezegd weer een stukje losser worden, en het gevoel van falen, schuld, machteloosheid en angst dreef weg op de troostende bries die vanuit Afrika over de zee woei en waar ze doezelig van werd.

'Mam... mam... ik heb honger.' Briony kwam door een verontwaardigde por weer bij haar positieven, keek met haar ogen knipperend op en zag het verbolgen gezicht van haar dochttertje. 'Kunnen we nu gaan picknicken?'

'Kunnen we nu gaan picknicken, alsjeblíéft?'

'Kunnen we nu gaan picknicken, alsjeblíéééft?' echode Katie geërgerd. Briony wist een grijns te verbergen terwijl ze ging zitten en haar kleine meid blij in haar armen sloot.

'Laten we ons feestmaal dan maar gaan opeten. Ik heb ook honger,' zei Briony glimlachend en ze duwde haar neus in Katies hals. Haar dochter rook naar zonnebrandolie en talkpoeder, en toen Briony haar

geur inademde, wenste ze dat Finn er was om samen van hun luie zondagmiddag te genieten.

Daar hadden ze het eerder over gehad. Hij zat tot over zijn oren in het werk, was bezig met een laatste bewerking van een rapport dat hij voor zijn directeur had geschreven. Hij was hoofd van de exportafdeling van een groot voedselproductiebedrijf waar ze voortdurend op zoek waren naar nieuwe markten. Hij was goed in zijn werk en de bedrijfsomzet was het afgelopen jaar de hoogte in geschoten toen nieuwe markten als die van China en Brazilië werden ontsloten. De explosief groeiende export van Ierland was de enige stralende ster aan het sombere economische firmament, en Finn had het drukker dan ooit.

Briony vond het verschrikkelijk dat hij zo hard moest werken, maar hij was gedreven en genoot ervan. Hij had er bij haar juist op aangedrongen om een paar weken weg te gaan, om haar moeder te helpen bij het inrichten van haar nieuwe villa, ook al had Briony tegengestribbeld dat ze hem niet te lang alleen wilde laten. Als ze nog in de kliniek had gewerkt, zouden ze als twee schepen zijn geweest die elkaar toevallig zo nu en dan tegenkwamen. Grappig hoe door haar ontslag hun leven weer een evenwicht had gevonden, mijmerde ze, terwijl ze de picknickmand die ze had meegenomen openmaakte en er broodjes ei-tonijnsalade uit haalde, evenals hun absolute favoriet: de peer-met-custardtaartjes die ze bij de bakker in de grote SuperSol-supermarkt aan de overkant van de straat had gekocht. De vorige dag hadden zij en haar moeder, Valerie, onderweg vanaf het vliegveld boodschappen gedaan en Briony kon nog steeds niet geloven dat alles hier zo'n stuk goedkoper was. Twee reusachtige zalmfilets en een grote zak garnalen voor de helft van de prijs die ze thuis gewend was, en een fles Faustino, die bijna een derde goedkoper was.

De twee weken die ze bij haar moeder zou doorbrengen om haar te helpen bij het inrichten van het kleine strandhuis dat ze onlangs had gekocht, zouden haar geen fortuin gaan kosten. Sterker nog, het leven was hier veel voordeliger dan in Dublin. Ze keek naar Katie, die wat broodjes pakte, ze op twee felgroene, plastic bordjes legde en genoot van dit geweldige nieuwe avontuur. 'Een voor jou en een voor mij,' zong ze monotoon, terwijl ze haar sapflesje naast haar Moxie Girlz zette. Jenny, haar

Lalaloopsy-pop, had in de villa moeten blijven, voor straf, omdat ze ondeugend was geweest. Katie was een heel strenge moeder en de poppen werden met hardere hand behandeld dan Katie zelf, dacht Briony grijnzend terwijl ze toekeek hoe haar dochter haar pop vermaande dat ze netjes rechtop moest zitten, netjes moest eten en 'dank je wel' moest zeggen.

Moeder en dochter knabbelde allebei kameraadschappelijk van hun broodjes, Katie babbelde honderduit tegen haar pop, zong zo nu en dan en was zich niet van haar omgeving bewust terwijl ze met haar pop helemaal opging in een levensecht scenario. Ze had een levendige fantasie en was een onafhankelijke kleine meid die zichzelf urenlang bezig kon houden. Maar evengoed wilde Briony dolgraag weer zwanger worden, zodat haar dochter een broertje of zusje zou krijgen. Als ze weer met een kindje gezegend zouden worden, dan wilde ze niet dat het leeftijdsverschil tussen haar kinderen te groot zou zijn.

Briony genoot van de romige eiersandwich, en een vage herinnering aan picknicks uit haar eigen jeugd dreef haar gedachten binnen. Picknicks op een goudkleurig strand onder het klif achter het huis van haar grootouders. Ze kon zich nog herinneren dat de zandkorrels in de om hen heen zwiepende bries in de eiersandwich terechtkwamen. Toen ze aan oma Tessa dacht, voelde ze een steek van verdriet, als een onverhoedse wespensteek. Ze had met alle liefde die haar kinderhartje kon opbrengen van haar vaders moeder gehouden en zij had ook heel veel van Briony gehouden. En toen kwam de onbeschrijflijke schok, toen Valerie haar vertelde dat oma Tessa hen niet meer wilde zien. Het verdriet om dat verlies was even groot als de smart toen ze haar vader verloor. Briony's ogen kleurden donker bij de herinnering en ze bande die uit, boos dat die haar, zelfs na al die jaren, nog steeds zo'n pijn kon doen. Het was heel lang geleden. Als ze erop terugkeek, leverde dat alleen maar verdriet en pijn op, en wat had dat nou voor zin? Voor haar part was de vrouw dood. Ze wist nu niets meer van haar vaders familie.

En toch was ze nieuwsgierig geweest toen ze die ochtend een doos met fotoalbums had uitgepakt en ze op slordige A4-enveloppen vol beduimelde oude foto's was gestuit. Zwart-witkiekjes, verbleekte Kodak-kleurenafdrukken en rouwkaarten van al lang overleden familieleden

die ze niet kende. Nu ze zelf een kind had, had ze meer belangstelling gekregen voor haar familiegeschiedenis; er zou een tijd komen dat Katie meer van haar familieachtergrond zou willen weten. Valerie had er altijd een hekel aan gehad om over het verleden te praten en was niet erg toeschietelijk als Briony haar ernaar vroeg, maar met de foto's had ze een aanleiding om erover te beginnen.

Ze keek ernaar uit om met een glas koude wijn op het terras te zitten, met op de achtergrond het vertroostend geruis van de uitwaaiende zee op het strand onder hen, terwijl ze dit tableau van haar en Valeries leven bestudeerden.

Ze had de verleiding niet kunnen weerstaan om een van de ouderwetse albums mee naar het park te nemen. Een foto van haar vader en moeder had haar aandacht getrokken. Dicht tegen elkaar aan, lachend, haar vader die met toegeknepen ogen tegen de zon in de camera keek en er zo knap en vitaal uitzag naast Valerie, tenger en gebruind, in een mooie, blauwe zonnejurk terwijl ze een gezicht trok naar degene die de foto nam. Dat was waarschijnlijk Lizzie, Valeries beste vriendin en Briony's peetmoeder.

Afwezig at ze haar sandwich op, nam een slok vers sinaasappelsap en haalde uit haar strandtas het album tevoorschijn, met zijn vrolijke plastic kaft van roze madeliefjes en gele vlekken. Een gescheurde, bruine A4-envelop viel uit de achterflap en een lichtblauwe envelop schoof er voor de helft uit. Ze wilde hem net weer terugstoppen toen ze zag dat hij aan haar geadresseerd was: *Miss Briony Harris, 12 Eldertree Road, Dublin 9.*

Eldertree Road, zag ze, verbaasd. Daar hadden Valerie en zij jaren geleden gewoond toen ze pas naar Dublin terugverhuisd waren, voordat haar moeder haar eigen huis had gekocht. Wie zou haar nu een brief op dat adres sturen en waarom had haar moeder de brief nooit aan haar gegeven? En waarom was het adres met een andere pen en in een ander handschrift geschreven dan haar naam? Het fijne, elegante, met blauwe inkt geschreven schuinschrift was keurig netjes, de letters prachtig gevormd, een handschrift uit een vervlogen tijdperk, dacht ze terwijl ze het intens bestudeerde. Tegenwoordig schreef niemand meer zo. Waarom had diegene haar in hemelsnaam geschreven, deze persoon met dat

sierlijke, ouderwetse handschrift? Maar het adres was nogal slordig en minder zorgvuldig neergekrabbeld.

Ze maakte de dunne envelop open en haalde er twee dichtbeschreven velletjes uit, en een surrealistisch moment wist ze zeker dat ze een vleugje opving van een geur van heel lang geleden. Oma Tessa had altijd parfum opgehad, en gezichtscreme. Briony wist nog dat ze met de make-uppotjes van haar grootmoeders toilettafel speelde terwijl Tessa haar gezicht met Nivea insmeerde en haar polsen met een geurtje bespreide. Zelfs nu nog kon ze zich herinneren dat ze zich tegen haar oma's schouder aan nestelde terwijl Tessa zong: 'Suiker en kruid en al wat lekker ruikt, daar zijn kleine meisjes van gemaakt.' Die zoete, typische geur zou haar eeuwig en altijd herinneren aan een tijd waarin het leven goed en zij veilig en gelukkig was.

Lieve Briony, las ze, terwijl Katie blij naast haar neuriede, zich volslagen onbewust van de toenemende schok die door haar moeder heen ging.

Briony schudde langzaam haar hoofd toen ze haar oma's brief las en nog eens las, ze ging er zo in op dat ze amper het 'joehoe' hoorde van de slanke, blonde vrouw die de parktrappen op kwam rennen.

Bijna verdoemd keek Briony aandachtig naar haar moeder: lenig en gebruind, ze zwaaide naar hen en zag er tien jaar jonger uit dan haar vijftig jaren.

'Hallo, liefjes, genieten jullie van de picknick?' vroeg ze vrolijk. Ze bukte zich om Katie een kus te geven en haar met een vinger teder over de wang te strelen.

'Valwee,' kraaide Katie en ze sloeg haar armpjes om haar heen.

Er sloeg zo'n bittere golf door Briony heen dat ze bijna moest kokhalzen toen ze opstond.

'Hebben jullie het leuk?' Valerie sloeg haar lachende ogen naar haar op. De glimlach bestierf op haar lippen toen ze Briony's gezichtsuitdrukking zag. 'Wat is er aan de hand? Gaat het wel met je?' Ze kwam overeind en stak een hand naar haar dochter uit.

'Hoe kón je, mam?' Briony's stem trilde, evenals de hand waarmee ze de brief vasthield, de brief waarin stond hoe haar moeder haar zo wreed en smartelijk had verraden. Een brief die een litanie aan leugens, leu-

gens en nog eens leugens onthulde. Een brief waaruit bleek dat Valerie Harris een harteloos, egoïstisch, wreed kreng was, dat nu voor haar stond en deed alsof ze bezorgd was.

‘Ik word kotsmisselijk van je,’ siste Briony, ze wilde niet dat Katie in de gaten kreeg dat er iets mis was.

Ontsteld omdat haar dochters stem zo giftig klonk, keek Valerie naar de brief in Briony’s hand. Toen begon het haar te dagen. Ze verbleekte onder haar zongebruinde teint.

‘Ik kan het uitleggen,’ zei ze haastig, terwijl ze met een hand door haar blonde korte haar woelde. ‘Ik heb het voor jou gedaan, Briony. Je moet me geloven. Ik kan het uitleggen.’

Ze staat op de hobbelige straatkeien te kijken naar het groen-met-witte sleepbootje dat het enorme vrachtschip door de brede riviermonding naar zijn aanmeerplek sleept. Het gestage, ritmische gedreun van de motoren vermengt zich met de schorre kreten van de zeemeeuwen die in de lucht rondcirkelen voordat ze omlaag duiken en zich op een smakelijk hapje in de ruwe zee storten. De wind trekt aan en ze wenst dat ze haar sjaal had meegenomen. Op het strand achter haar slaat het zand tegen de rotsen, schelpen en kleine stukken drijfhout schieten over het strand weg, alsof ze een eigen leven leiden. Het schip komt nu dichterbij en ze draait zich ernaartoe om te kijken wat er allemaal aan dek gebeurt, terwijl het langs haar heen vaart en het uitzicht op de tegenoverliggende kust blokkeert.

Ze komt hier graag om naar de bedrijvigheid in de haven te kijken: het komen en gaan van schepen en veerboten, de grote ferry's, stipt op tijd, de pijlsnelle, kleine loodsbootjes die naar open zee racen, altijd een aanwijzing dat er een schip in aantocht is. En dan, terwijl de nieuwkomer aan de horizon opdoemt, tuffen de robuuste, betrouwbare slepers de rivier af en maken zich op om het roer over te nemen, geruststellend, zo stelt ze zich voor, voor een vermoeide kapitein en bemanning aan het einde van een reis.

Dit is nu haar lievelingsplek. De plek waar ze rust en vrede vindt. De plek waar ze naartoe gaat om te ontsnappen. De wind zwiept haar grijze haren om haar gezicht en ze ademt diep in, geniet van de zilte, verkwikkende lucht. Grote loodzwarte wolkenbanken doemen op boven de bomen en daken van Clontarf en Sutton aan de overkant van de baai. Howth wordt overschaduwd en is grijs. Het zal weldra gaan regenen. Het schip ploegt langs haar heen, doet het water kolken, is bijna thuis.

De witte schuimkoppen van de deining slaan hard tegen de zeekering en naarmate het schip verder stroomopwaarts vaart en al snel uit het zicht verdwijnt, draait ze zich om en zoekt zich met enige moeite een weg over de rotsen en het zand naar het veilige strand tegenover de Southside.

‘Blackie!’ roept ze naar de zwarte labrador, die met zijn neus in een spleet wroet op zoek naar een of andere begraven schat, een dode krab of vissenkop of wat ook. Tessa glimlacht als hij met driftig kwispelende staart op haar af springt. ‘Brave jongen, brave jongen,’ zegt ze en ze bukt om zijn lieve snoet te aaien terwijl hij haar met zijn bruine ogen vol aanbidding aankijkt. ‘Wat zou ik zonder jou moeten?’ mompelt ze, oneindig dankbaar voor zijn onvoorwaardelijke liefde, en bovenal op deze dag.

Zelfs na al die jaren staat de herinnering aan die warme septemberdag haar elke keer als ze eraan terugdenkt nog haarscherp voor ogen. De tijd heeft de scherpe randjes van de pijn afgesleten, maar ergens op de achtergrond is die er nog altijd. Ze kijkt op haar horloge. Het was ongeveer op dit tijdstip... Ze staart niets ziend naar de bergen en Dun Laoghaire, verloren in haar herinneringen.

De wind wordt nu bijtender en doordat Blackie blaft naar een langs hem schietende plastic zak, keert ze terug naar de realiteit en trekt ze haar parka dicht om zich heen. ‘Kom mee, Blackie, kom mee, jongen.’ Ze haast zich over het zand naar de plek waar ze haar auto heeft geparkeerd. Ooit had ze ernaartoe kunnen rennen, denkt ze meesmuilend. Haar linkerknie doet zeer en is stijf, en ze is blij als de hond op zijn kleed op de achterbank is neergeploft, waar hij op een voertje kauwt voor hij een dutje gaat doen. Hij kent de routine; hij weet dat ze uit een thermosfles een kop thee voor zichzelf zal inschenken, haar pen en blocnote tevoorschijn zal halen, en dat zijn dierbare vrouwtje een tijdje in gedachten verzonken zal zijn terwijl haar pen over het witte papier schiet, afgewisseld met een slok hete, zoete thee en een stuk gemberkoek.

Tessa schenkt de thee in een plastic bekertje, verlangt naar dat eerste slokje van de verwarmende, goudkleurige vloeistof. Wat is dat toch met thee uit een thermosfles? vraagt ze zich af terwijl ze de witte dop dichtschroeft en de fles op de passagiersstoel legt. Ze geniet van die eerste

slok, houdt de beker tussen haar handen, en de dampende warmte is een troost voor haar als ze over de zee staart naar de plek waar Sandymount en Dun Laoghaire door de regen zijn weggewassen, een somber, impressionistisch schilderij zonder het glorieuze licht van een Manet of Monet.

Tessa zucht en knabbelt op haar koek. Ze zou naar huis moeten gaan, ze heeft Blackie al langer uitgelaten dan normaal. Lorcan zou wel knorrig zijn als ze thuiskomt, geërgerd omdat ze zo lang weg is geweest, en dan ook nog uitgerekend vandaag. Maar ze heeft het nodig om even bij hem weg te zijn. Zij is de enige op wie hij zijn frustraties nog kan botvieren. Door de pijn van een chronische artritis is hij een nukkige, gefrustreerde, oude man geworden. Hij was zo vitaal en energiek, zelfs bijna tot zijn zeventigste aan toe, en toen kwam die schurende pijn – als klimop die een boom verwurgt, zo had hij haar een keer verteld – en daarmee ook de trage, niet-aflatende neergang naar het verval. Ouderdom was het wreedste levensstadium van allemaal, de echte test van ‘in voor- en tegenspoed’. Ze houdt nog steeds van haar man, en begrijpt zijn frustratie, maar nu zijn er perioden dat ze hem soms niet mag. Ze heeft hem maandenlang gesmeekt om naar een schouder specialist te gaan en eindelijk heeft ze een afspraak voor hem mogen maken. Hij had zichzelf een jaar pijn kunnen besparen en haar leven een stuk aangenamer kunnen maken als hij niet zo koppig was geweest. Mannen kunnen zo irritant zijn, denkt ze.

Ze drinkt haar thee op, veegt de kruimels van haar schoot en aarzelt, laat haar hand even boven het contactsleuteltje hangen. De regen heeft haar kleine vluchthaven bereikt en de spatten vertroebelen de voorruit. Tessa kijkt naar de klok op het dashboard. Ze zou echt moeten gaan; ze wil niet in het verkeer vast komen te zitten. Mensen die er op de zondagmiddag op uit zijn geweest, die net als zij hun hond hebben uitgelaten, ouders met kinderen die nog huiswerk moeten doen, zullen vanwege de regen ook naar huis gaan. Naarmate het harder gaat regenen, ziet ze moeders op het strand hun kinderen aansporen om voort te maken. De druppels dansen woedend op het dak van haar auto, een gestaag geroffel waardoor ze nog sterker het gevoel krijgt dat ze in haar eigen, veilige wereldje zit.